

Titulació	Tipus	Curs
Llengua Espanyola, Literatura Hispànica i Espanyol com a Llengua Estrangera	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Cecilio Garriga Escribano

Correu electrònic: cecilio.garriga@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Els alumnes d'aquesta assignatura han d'estar en possessió d'un títol de grau en el qual hagin adquirit els coneixements i destreses bàsics que els facultin per cursar el programa de màster: formació bàsica en Llengua i Literatura Espanyoles o disciplines afins, utilització d'eines bibliogràfiques i domini de la llengua espanyola que els permeti redactar el treballs en espanyol científic.

Objectius

El mòdul té com a objectiu estudiar els trets normatius de l'espanyol i la relació que s'estableix entre ells i l'ús de la llengua. Es presentaran als estudiants els criteris i els processos seguits en diferents èpoques per a establir la codificació de la llengua espanyola i s'analitzaran els arguments que sostenen la visió d'una normativa policèntrica de la llengua i la interacció d'aquest concepte amb l'ús per part dels parlants. S'estudiarà també el concepte de panhispanisme i les seves implicacions en la consideració de la norma i l'ús.

Competències

- Comentar un text des del punt de vista filològic, lingüístic i literari.
- Distingir els problemes conceptuals que planteja l'estudi de la llengua i la literatura espanyoles als parlants nadius dels problemes que planteja l'estudi de la llengua i la literatura espanyoles als parlants estrangers.
- Identificar les varietats diatòpiques, diastràtiques i diafàsiques de l'espanyol.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Tenir un domini d'especialista de la llengua normativa tant oral com escrita.
- Utilitzar els recursos bibliogràfics i tecnològics propis de la recerca lingüística i literària.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar a discursos orals les tècniques pròpies del comentari lingüístic de textos.
2. Argumentar la pertinència o la no pertinència dels diferents estudis que han abordat els problemes lingüístics analitzats en el mòdul.
3. Comparar diferents models explicatius dels problemes lingüístics objecte d'estudi en el mòdul.
4. Diferenciar els mecanismes mentals associats a l'adquisició de la llengua materna dels associats a l'adquisició de les llengües estrangeres.
5. Elaborar un estat de la qüestió d'un tema lingüístic i d'un tema literari de l'àmbit d'estudi del mòdul.
6. Enjudiciar diferents hipòtesis explicatives d'alguns dels problemes literaris abordats en el mòdul.
7. Formular un pla d'acció orientat a completar la informació sobre els aspectes lingüístics analitzats en el mòdul i planificar les seves etapes de desenvolupament.
8. Identificar les fronteres que separen els usos normatius dels usos relacionats exclusivament amb la variació lingüística.
9. Interpretar de forma crítica la bibliografia sobre la qual es basen les decisions relacionades amb la codificació lingüística en espanyol.
10. Interpretar lingüísticament els errors comesos pels parlants no nadius en el procés d'adquisició com indicis de l'estadi de la seva interllengua.
11. Justificar els motius pels quals determinades opcions en la puntuació, en la gramàtica, en l'elecció del lèxic i en l'organització textual resulten preferents.
12. Reconèixer, avaluar i corregir els usos incorrectes de la llengua espanyola.

Continguts

1. Aspectes institucionals de la llengua: el nom de la llengua, països de llengua espanyola, l'espanyol en contacte amb altres llengües, l'espanyol a Internet. Política lingüística de l'espanyol.
2. Norma, variació i canvi lingüístic. Registres formal, col·loquial i vulgar. Factors de prestigi i models de llengua (llengua científica, mitjans de comunicació, espanyol col·loquial).
3. Existeix un estàndard de l'espanyol? Policentrisme i panhispanisme. Anàlisi i discussió dels criteris que sustenten la norma. La consideració de l'espanyol d'Amèrica a la norma. L'espanyol "internacional".
4. Relació entre descripció i prescripció: gramàtica descriptiva i gramàtica prescriptiva. Distinció entre usos gramaticals/agramaticals, correctes/incorrectes i acceptables/inacceptables.
5. Breu història normativa de l'espanyol. Organismes generadors de norma. Principals obres de referència: gramàtiques, ortografies i diccionaris.
6. Recursos per a la consulta de la norma (diccionaris, gramàtiques, llibres d'estil, ortografies...) i eines per a la comprovació dels usos en espanyol (els corpus textuais).
7. Relació entre norma i ús de l'espanyol, aspectes controvertits en els diversos nivells de llengua: l'ús d'estrangerismes en espanyol, l'expressió del gènere i el llenguatge inclusiu, etc.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teoricopràctiques	47	1,88	4, 5, 6, 8, 11, 12
Examen	3	0,12	2, 3, 5, 6, 7, 12

Tipus: Supervisades

Tutories	15	0,6
Tipus: Autònomes		
Preparació de les classes, estudi, elaboració del treball	85	3,4

L'alumne/a haurà de realitzar un seguiment continuat de l'assignatura.

Per assolir els objectius assenyalats, es combinaran les explicacions teòriques per part del professor amb la realització d'exercicis i amb la discussió de determinats aspectes relacionats amb els continguts, que comportaran la participació activa de l'alumnat.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova teòrico-pràctica I	30 %	0	0	2, 3, 9, 10, 11, 12
Prova teòrico-pràctica II	40 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Treball escrit	30 %	0	0	2, 3, 6, 11, 12

AVALUACIÓ

L'avaluació consisteix en dues proves teòrico-pràctiques realitzades en classe (30% de la nota la primera i 40% de la nota la segona) i un treball escrit breu (màxim 5 a 10 pàgines) sobre un dels aspectes normatius treballats en les classes. Per a obtenir la mitjana, cadascuna de les notes ha de superar almenys el 3,5. Els errors ortogràfics i d'expressió que es puguin cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Els treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagiat total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. La presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen implicarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix, es considera que l'alumne/a coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant això, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professor/a de l'assignatura.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Aleza Izquierdo, Milagros (coord.) (2011): *Normas y usos correctos del español actual*. Edición corregida y actualizada. Valencia: Tirant Humanidades.

Aleza Izquierdo, Milagros y José M.ª Enguita Utrilla (coords.) (2010). *La lengua española en América: normas y usos actuales*, Universitat de València, págs. 95-132. [Disponible en línea: <http://www.uv.es/aleza/esp.am.pdf>].

Bernárdez, E. (2008): "La corrección lingüística: un fenómeno social", en *El lenguaje como cultura*. Madrid: Alianza editorial, pp. 195-238.

Borrego, J. et al. (2016): *Cocodrilos en el diccionario*. Madrid: Espasa - Instituto Cervantes.

Bisque, I. / Demonte, V. (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española*. Madrid; Espasa.

Bravo, E. (2008): *El español internacional. Conceptos, contextos y aplicaciones*. Madrid: Arco/Libros.

Demonte Barreto, Violeta (2003): «Lengua estándar, norma y normas en la difusión actual de la lengua española», *Circunstancia: revista de ciencias sociales del Instituto Universitario de Investigación Ortega y Gasset*, 1. [Disponible en: http://www.ortegaygasset.edu/contenidos.asp?id_d=394].

Garriga, C. (2005): "Los diccionarios: entre la norma y el uso". En S. Guerrero / A. M. Medina Guerra (eds.): *lengua española y medios de comunicación: norma y uso*. Málaga: VG ediciones, pp. 29-51.

Instituto Cervantes: "Norma lingüística y variedades del español", *Plan curricular del Instituto Cervantes*. [Disponible en: https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/norma.htm].

Instituto Cervantes (2024): *El español en el mundo*. Madrid: Instituto Cervantes.

Lara, L. F. (2004): *Lengua, historia y normatividad*. México: El Colegio de México.

Lebsanft, Franz y Tacke, Felix (eds.) (2020): *Manual of Standardization in the Romance Languages*. Berlín/ Boston: De Gruyter.

Martínez Alcalde, M. J. (2010): *La fijación ortográfica del español: norma y argumento historiográfico*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Moreno Fernández, F. (1998): *Principios de sociolingüística y sociología del lenguaje*. Barcelona: Ariel.

Pascual, J. A. (2013): *No es lo mismo ostentoso que ostentóreo: la azarosa vida de las palabras*. Madrid: Espasa.

Real Academia Española / Asociación de Academias de la Lengua Española (2005). *Diccionario panhispánico de dudas*. Madrid: Santillana. [Disponible en: <https://www.rae.es/dpd>]

Real Academia Española / Asociación de Academias de la Lengua Española (2009). *Nueva gramática de la lengua española*. Madrid: Espasa.

Real Academia Española / Asociación de Academias de la Lengua Española (2010). *Ortografía de la lengua española*. Madrid: Espasa.

Real Academia Española / Asociación de Academias de la Lengua Española (2014). *Diccionario de la lengua española*. Barcelona: Espasa. Actualizaciones anuales.

Real Academia Española (2018). *Libro de estilo de la lengua española según la norma panhispánica*. Madrid: Espasa.

Real Academia Española: Banco de datos (CORPES XXI) [en línea]. Corpus del Español del Siglo XXI (CORPES). [Disponible en: <<http://www.rae.es>>]

Programari

És important tenir un ordinador amb càmera i sistema de so per connectar-se virtualment a classe o a tutoria en cas que sigui necessari.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura